

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 3 (100) вересень 2013 р.

19 лютого виповнилося 20 років зразковому аматорському гурту-студії «Кобзарик», що в Горохові. З цієї нагоди декан протоієрей Андрій Сидор привітав керівника Любов Мосієвич, учасників колективу, за вклад у відродження духовності України вручив нагороду – благословенну грамоту митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Адже в репертуарі цього гурту багато духовних піснеспівів. *Світлина з архіву священника.*

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ

ПЕРША СОТНЯ. НАЙКРАЩЕ ВІД ПОПЕРЕДНИКА

Отож, у «Волинських єпархіяльних відомостей» – ювілей: тримаєте в руках соте число. Але у друкованого органу Київського Патріархату в нашому краї існував і попередник із такою ж назвою.

У середині 60-х рр. XIX ст. за рішенням Синоду Російської Православної Церкви всі єпархії повинні були мати свої журнали. Вони переважно з'являлися з однотипними назвами. Так із 1867 року за архієпископа Волинського і Житомирського Агафангела (Соловйова) почали виходити «Волинские епархиальные ведомости» (див. фото). Хоча адміністративним центром губернії був Житомир і там перебував осідок архієрея, та редакція багато літ працювала при Кременецькій семінарії, а друкували видання в Почаївській лаврі. Попервах це був щомісячник, потім періодичність збільшувалась аж до одного разу на тиждень.

У «Частині офіційній» публікувались укази, розпорядження, протоколи єпархіяльних з'їздів духовенства й таке інше. Приміром, число 34-те за 1908 рік повідомляло про рішення підняти ціну «пчелиного воска за пуд от 31 руб до 38 руб... для желающих получать свечи только из 1 сорта воска». Як бачимо, питання якості було надзвичайно важливим. Друкувалися тут інформації благодійного плану, напр.: для вшанування викладача Волинської духовної семінарії Б. С. Давидовича «по случаю 25-летия его служебной деятельности от священника с. Кортилис Игнатия Малевича 1 рубль». У «Частині неофіційній» – з-поміж іншого вміщували різноманітні науково-популярні розвідки, етнографічні

матеріали, дорожні замітки, художні твори тощо. Бувало, що кожна частина виходила окремим томом. Передплатники одержували разом із черговим номером «Волинских епархиальных ведомостей» різні додатки, а часом і книги на церковно-історичну тематику, як-от «Празднование 900-летнего юбилея Волинской епархии», «Волянь в описании городов, местечек и сел...» (фото на с. 2).

Кожне число видання проходило цензурування, після чого видавався дозвіл до друку. В 1917–1918 роках газета виходила під назвою «Православная Волянь» уже нарешті з україномовним додатком – «Проповідницьким листком».

Хоча «Ведомости» не раз друкували – у дусі того часу – шовіністичні й царславні матеріали, однак редакція й дописувачі багато потрудилися на Божій ниві.

Коли Волинський край, як і вся Україна, опинилися по різні сторони державних кордонів, різна доля спіткала й духовну пресу. На радянській частині – Православ'я друковане слово мало недовго, на підпольській – виходили перенесена з Житомира «Православна Волянь», «Церква і нарід», «На варті» та інші.

Наприкінці 1980-х на Волині почала відроджуватись УАПЦ, відродилась і «На варті»; згодом – як офіційне видання Волинської єпархії УПЦ КП – почала виходити газета «Єдина Церква». Коли ж у 2004 році на кафедрі в Луцьку було призначено єпископа Михаїла (Зінкевича), він вирішив відродити «Волинські єпархіяльні відомості».

Закінчення на с. 2

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштово-каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

І взимку табір

23–31 січня клірик собору Різдва Христового у Володимирі протоієрей Євген Рябець брав участь у проведенні П'ятого зимового всеукраїнського православного молодіжного табору «Ліствиця–2013». Він проехав з благословення Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета в м. Калуш на Івано-Франківщині.

У бесіді з інформаційною службою нашої єпархії о. Євген, який був духовником третього куреня, зазначив, що мети табору – обмін досвідом та навчання духовних чеснот – досягнуто. Адже за короткий час дітей поєднала колядка, вертепи, паломницькі поїздки (Калуш, Манявський монастир, Свято-Михайлівський монастир с. Підмихайля та інші).

День у таборі розпочинався і закінчувався спільною молитвою. Кульмінацією «Ліствиці» була Сповідь і Причастя таборян у калуському храмі Всіх святих землі української, що духовно з'єднала молодь в одну християнську родину.

Богослов і священик

Викладач Волинської православної богословської академії (ВПБА) Андрій Хромьяк став священнослужителем. 3 лютого за Божественною Літургією в кафедральному соборі Святої Трійці митрополит Луцький і Волинський Михаїл висвятив його на диякона, а 10 лютого – на священика.

Новий душпастир народився 13 грудня 1984 р. в Червонограді Львівської єпархії у сім'ї робітників. Закінчивши 2000 р. магістратуру Київської православної богословської академії (КПБА), захистив наукову роботу на тему «Вчення святих Григорія Палами про обоження». З 2006-го по 2011-й – іподиякон Патріарха Філарета. У 2010-му закінчив аспірантуру КПБА, захистивши кандидатську дисертацію на тему «Еклезіологія святих Григорія Палами та його вчення про обоження і спасіння».

З 2011 року – клірик Волинської єпархії, викладач ВПБА, адміністратор сайту Vpba.org, помічник інспектора цього навчального закладу. Автор ряду богословських, морально-повчальних публікацій, ведучий рубрики «Пізнаємо Біблію» в газеті «Волинські єпархіяльні відомості».

Протягом 2009–2011 років здійснив переклад святоотцівської спадщини з російської на українську мову («Мужі апостольські», «Апологети», Творіння святих Григорія Ниського у 4-х томах, Творіння святих Кирила Єрусалимського).

Спонука до праці

Насельник монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату ієромонах Макарій (Дядюсь), викладач ВПБА кандидат філософських наук Ігор Сацик, голова молодіжного братства Преподобного Миколи Святоші Руслан Милосердов, братчики, вихованці недільної школи жидичинської обителі взяли участь в XI Всеукраїнському з'їзді православної молоді «Життя православних християн в умовах світової кризи», який проходив 9–10 лютого у Київській православної богословської академії. Зібрання очолив Патріарх Філарет.

На пленарному засіданні йшлося про здобутки та проблеми молодіжного церковного руху.

Відтак з'їзд продовжив роботу в чотирьох робочих секціях: «Підміна цінностей і викривлення істини сучасними ЗМІ» (учасник – о. Макарій), «Як зберегти сім'ю в умовах світової кризи» (учасник Руслан Милосердов), «Недільна школа – маяк у морі бездуховності та відчаю» (учасниця Інна Черненко), «Організація роботи молоді в Церкві – запорука успішного розвитку Церкви» (учасник Ігор Сацик).

Найбільший наголос в усіх секціях ставився на активізації молоді у Церкві, збереженні православних традицій та цінностей. Так, у диспуті, до якого долучився о. Макарій, говорилося про спільну працю як духовенства, так і молоді в інформаційному просторі. Важливо не лише мати ідеї, треба вчитися викладати їх у статтях, блогах, інтернет-сторінках, зазначив чернець. Також на секції йшлося про те, як боротися з негативною інформацією у ЗМІ, як навчитися писати тек-

ПЕРША СОТНЯ. НАЙКРАЩЕ ВІД ПОПЕРЕДНИКА

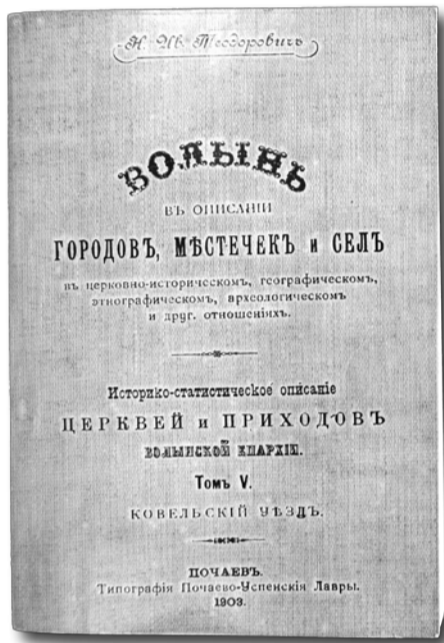
Початок на с. 1

мості». Сучасна газета, отже, не є прямою правонаступницею дореволюційної, а, скоріше, продовжувачем її назви і добрих традицій та напрацювань, які ми намагаємось удосконалювати на вимогу сьогодення. Прагнемо брати від попередників усе краще і наснажувати відновлене видання злободенною тематикою.

У слові з нагоди виходу першого числа видання Михаїл писав: «Інформаційний простір сучасного світу надзвичайно перевантажений. Потіки різноманітної, здебільшого абсолютної порожньої або досить шкідливої інформації виллюються на нас щоденно, щогодини і щохвилини. Часом буває дуже непросто відшукати в тій каламутній воді справжні скарби, що дійсно можуть бути корисними для духовної людини. Але це зовсім не означає, що в добрий ґрунт не потрібно сіяти добре зерно. Сіяч якісного насіння, як і проповідник Божественної на-

уки, – зобов'язаний виконувати своє покликання. Зобов'язаний проголошувати й поширювати те, про що не можна мовчати, пам'ятаючи слова Христа: «Кажу вам, коли вони [апостоли] замовкнуті, кричатиме каміння» (Лк.19:40). Зобов'язаний іти й навчати в ім'я Отця і Сина і Святого Духа».

Сто номерів – шлях невеликий. Але чорно-біла газета, що виходила на чотирьох сторінках, тепер видається у кольорі на восьми, розповсюджується не тільки в храмах, а й через поштову передплату та кіоски, частина тиражу розповсюджується безкоштовно, основні публікації усіх ста чисел можна читати в інтернеті, на офіційному сайті єпархії Pravoslavia.volyn.ua. Втім, читач сам оцінює газету, адже невеличка редакція (усі фахівці, але сумісники) працює саме для Вас. Раді Вашим відгукам, листам, дописам. Разом і надалі творимо друкований орган Київського Патріархату на Волині!

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

Підготовчі неділі до Великого посту

Великий піст є найважливішим і найдавнішим з усіх багатоденних постів. Він нагадує нам про сорокаденний піст Спасителя у пустелі; він же вводить нас у Страсний тиждень, а потім до радости свята над святами – Світлого Христового Воскресіння. Великий піст – час молитви і покаяння, коли кожен з нас повинен виблагати у Господа відпущення своїх гріхів (говінням і сповіддю) та достойно причаститися згідно із заповіддю Христовою (Ін. 6:53–56).

Ще у Старому Завіті Господь повелів синам Ізраїлевим щороку давати десятину з усього, що вони придбали, і роблячи так, вони мали благословення в усіх ділах своїх. Знаючи це, апостоли встановили і для нашої користі десятину року, тобто час Великого посту, більше присвячувати Богові, щоб і ми були благословлені в усіх ділах наших.

Великий піст має три підготовчі тижні. Перший розпочинається неділею про митаря і фарисея. На Літургії цього дня читається з Євангелія притча про митаря і фарисея, аби показати, що слізна молитва й смирення, як у митаря, а не перелік своїх чеснот, як у фарисея, можуть здобути нам більше милосердя Боже. З цієї неділі до п'ятої неділі Великого посту за Всенічною після читання Євангелія співається покаянна молитва: «Покаяння двері відкрий мені, Життєдавче...».

Другий підготовчий тиждень починається неділею про блудного сина. У відомій зворушливій притчі, яку ми чуємо на Літургії у євангельському читанні, свята Церква навчає нас надіятися на милосердя Боже, якщо ми щиро покаємося у своїх гріхах. На Всенічній і цієї неділі, і в дві наступні співається: «На ріках Вавилонських, там ми сиділи і плакали, коли згадували Сіон наш...». Цей 136-й псалом оповідає про страждання євреїв у вавилонському полоні, про їхню тугу за батьківщиною. Слова цього псалма допомага-

ють нам задуматися про наш полон гріховний і про те, що ми повинні прагнути до своєї духовної Батьківщини, до Небесного Царства. Декого бентежить останній стих псалма: «Блаженний той, хто візьме і розіб'є дітей твоїх (вавилонських) об камінь!». Звичайно, у буквальному сенсі ці слова жорстокі й зовсім неприйнятні для християнина, бо Сам Господь навчав любити й благословляти ворогів своїх, а поклонитися Богові «в дусі та істині». Але ця думка стає чистою та величною у духовно-християнському значенні: блаженний той, хто має тверду рішучість розбивати об камінь віри погані бажання тоді, коли вони ще перебувають немов у стані немовляти, перш ніж виростуть у злі діла та звички.

Третій підготовчий тиждень до Великого посту, який розпочинає неділя м'ясопусна і про Страшний суд, називається Сирним (масляним), бо зі скромної їжі у цю седмицю дозволяється їсти тільки молочні продукти та яйця. На недільній Літургії читається Євангеліє про Судний День і про останню відплату, чим свята Церква закликає грішників до покаяння. У піснеспівах Сирного тижня згадується гріхопадіння Адама і Єви, яке сталося внаслідок нестриманості, та складається похвала посту з його спасительними плодами.

Остання неділя перед Великим постом називається Сиропусною (закінчується споживанням молочного та яєць), прощеною із згадуванням Адамового вигнання. На Літургії читається Євангеліє про вибачення образ ближнім, без чого ми не можемо одержати відпущення гріхів від Отця Небесного. Відповідно до цього читання християни мають благочестивий звичай просити у цей день одне в одного прощення гріхів, свідомі і несвідомі, і робити усе, аби примиритися з ворогуючими.

Віталій КЛІМЧУК

сти тощо. У своїй секції Ігор Сацик наголошував на активній співпраці духовенства й молоді, сприянні розвитку молодіжного служіння в Церкві.

У кафедральному соборі

12 січня Церква відзначає Собор вселенських учителів і святих: Василя Великого, Григорія Богослова та Йоана Золотоустого. В Греції – це день освіти й просвітництва, свято всіх, хто навчає і навчається, особливо в університетах. У деяких соборах і храмах України, домових церквах навчальних закладів цього дня відправляють Богослужіння, виголошуючи молитви та виконуючи піснеспіви грецькою мовою.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл вирішив запровадити цю традицію особливої поваги до трьох великих святих у кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру. Тож у день їхнього празника було відправлено Божественну Літургію двома мовами. Із владикою співслужили декан протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство. Співав хор цього храму «Богоспів» (регент протоієрей Юрій Хлопецький).

В академії

Викладачі ВПБА прочитали лекції слухачам недільної школи для дорослих луцької парафії Святителя Феодосія Чернігівського. Зустріч відбулася 3 лютого в однойменному храмі з ініціативи настоятеля протоієрея Ігоря Швеця, який є ректором академії, та клірика парафії, викладача ВПБА протоієрея Богдана Гриніва. Як зазначено на сайті Vpba.org, темою виступів стали матеріали конференції, присвяченої 1020-річчю утворення Волинської єпархії. Миряни з цікавістю заслухали: протоієрея Миколу Цапа – про віхи її історії та про життя волинського священика Лева Ліхтанського, о. Ігоря – про місіонерську діяльність у краї в XIX – на поч. XX ст., проректора з науково-дослідної роботи ВПБА о. Володимира Вакіна – про церковно-канонічний устрій Волинської єпархії в X–XIII ст., проректора з навчальної роботи о. Василя Лозовицького – про святих Кирила Турівського та його богословсько-проповідницьку спадщину. Свідченням плідності проведеного заходу стали і сама атмосфера, й актуальні питання, які ставили доповідачам, і та небайдужість до проблем Православ'я в Україні, яку висловлювали як викладачі, так і парафіяни. Тож нехай добрий почин поженеться гарними плодами на ниві церковно-богословської просвіти.

11–12 лютого священики Василь Лозовицький та Володимир Вакин брали участь в урочистостях із нагоди 20-річчя відродження богословського відділення філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича і храмового празника церкви Трьох святих цього навчального закладу. 11 лютого наші священнослужителі долучилися до відправи Всенічної, а 12-го – Божественної Літургії. На її завершенні о. Василь від імені ректора й колективу ВПБА привітав завідувача відділення й настоятеля храму протоієрея Миколу Щербаня зі святом і подарував набір книг на богословську тематику.

7 березня проректор з навчальної роботи взяв участь у засіданні Синодального управління у справах духовної освіти, що проходило в Київській православної богословській академії. Вирішено ряд питань. Зокрема, встановлено зразки документів про наукові ступені та вчені звання, іншої документації з підготовки кадрів відповідно до державних стандартів. Для всіх духовних учбових закладів рекомендовано однакові проекти навчальних програм для студентів I та II курсів. Відповідно до нових правил, не один, а двоє викладачів повинні рецензувати підсумкові кваліфікаційні роботи (магістерські та бакалаврські) випускників. При вступі відтепер братимуться до уваги результати ЗНО. Також кожному закладу надано можливість поповнити бібліотечні фонди всіма книгами Видавничого відділу Патріархії безкоштовно.

Не в свято і не в Піст

15 лютого голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко, який є депутатом Волинської обласної ради, заступником голови її постійної

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на 2 стор.

комісії з питань духовності, релігій, освіти і науки, культури, ЗМІ, звернувся до голови облради Володимира Войтовича з проханням не скликати сесій у дні великих християнських свят. Депутатський запит подано під час чергового пленарного засідання найвищого представницького органу області, яке проходило в день Стрітіння Господнього.

У документі, підтриманому облрадою, зокрема йдеться: «Ще не так давно атеїстична радянська влада навмисне змушувала працювати у дні релігійних свят. Партійні керівники доручали влаштовувати суботники, всілякі заходи, щоб зневажати релігійні почуття людей. З того часу багато що змінилось на краще, однак, на жаль, ще треба чимало трудитись, аби відродити давнє благочестя українців. І в тому відродженні неабияку роль відіграє поведінка, морально-етичне обличчя політичної еліти, насамперед місцевої. Приклад духовності, приклад трепетного ставлення до релігійних традицій – це те, не в останню чергу, чого чекають від народних обранців волиняни, переважна більшість яких – християни. Як відомо, проведення будь-якої сесії обласної ради є буденною справою багатьох людей. Часто трапляється, на жаль, що під час пленарних засідань вирують негативні пристрасті, емоції, якими не личить оскверняти свято і депутатам, і тим, хто їх слухає через засоби поширення інформації».

А 21 лютого о. Віталій як депутат звернувся до начальника управління освіти і науки облдержадміністрації Олександра Хомича щодо проведення заходів, які відбуваються в навчальних закладах у недільні дні, а також під час Великодо посту. Депутатський запит подано під час чергового пленарного засідання найвищого представницького органу області.

Облрада також підтримала цей документ, у якому зазначено:

«Продовжуючи духовне, національне, культурне відродження нашого краю, необхідно, на мою думку, послідовно усувати рудименти радянських атеїстичних традицій.

В освітній сфері є принаймні дві проблеми.

1. Завантаження роботою викладачів, учителів, студентів, учнів у неділю (екзамени, заліки, олімпіади тощо). Враховуючи, що переважна більшість цих громадян в області є християнами, для яких неділя – день святковий, день для Бога й відпочинку, це суттєва проблема.

2. Щойно в християн розпочинається Великий піст – у навчальних закладах розпочинають проведення всіляких творчих звітів, фестивалів, конкурсів, інших розважальних заходів. Знову ж таки, оскільки переважна більшість викладачів, учителів, студентів, учнів області є християнами (а Великий піст це, зокрема, й час ухилиння від веселощів, ігрових дійств), це складає для них певний душевний дискомфорт.

У зв'язку з цим прошу Вас вжити заходів, щоб ці питання вирішувалися на користь тих, хто сповідує Християнство».

У консисторії

440 грн – саме стільки вдалося зібрати відділу організації благодійності та соціального служіння єпархії (завідувач Валерія Лесюк) на добродійному інтернет-аукціоні «Відкрий серце», який проходив з 1 по 15 лютого у «Фейсбукці» (<http://www.facebook.com/groups/auktion>). Метою аукціону було допомогти батькам 16-річного Олександра з Луцького р-ну (рак стегнової кістки) погасити 28 000 грн боргу за імплантант. На рахунок підприємства, що надало його, завідувач відділу перерахувала 970 грн, долучивши кошти з проданих речей на благодійному ярмарку, який відбувся у грудні, а продаж виробів тривав протягом січня-лютого. Сума зібраних коштів невелика, але для батьків Сашка й така поміч зараз – неоціненна.

Дякуємо всім, хто долучився до благодійного аукціону! Дякуємо голові «Молодіжної платформи» Захарові Ткачуку за інформаційну підтримку!

Нагадуємо, що збір коштів триває. Хто бажає допомогти дитині, може переказати гроші на такий рахунок:

ТОЧКА ЗОРУ

ДОРОГА НАЗАД (Христос чи Дажбог?)

Дві тисячі років тому жахливий моральний провал потряс майже все людство. В часи зовнішньої могутності Римської імперії її громадяни впали до найнижчого рівня моралі. Ніхто не думав про милосердя, про моральну чистоту, тим більше про покаєння. «Хліба і видовищ!» – єдине, чого прагнув натовп, який називали людським суспільством. Звісно, були правові норми, що регулювали стосунки між громадянами, але вони захищали переважно майнові права заможних громадян, а рабів вважали живими засобами виробництва. І не було законів, що захищають справжню правду і справедливості. Аппієва дорога була всіяна хрестами, на яких стогнали раби, що помирали. Язичницькі боги мали ті самі вади, що й люди: вони вбивали один одного, брехали, заздрили, пиячили, займались розпуюстю. Що могли дати людям такі боги? Філософ Сенека звернув свій погляд і голос до неба: «Моліть небеса, можливо, з неба зійде хтось і навчить вас таємниць життя».

У яслах віфлеємського хліва закричало новонароджене Немовля-Месія. Люди почують ще раз цей крик, вже на Голгофі, – «Здійснилось!». Що здійснилось? Здійснилась велика спокута гріхів людських святою кров'ю Боголюдини. А три роки до того тривало служіння людям, відкривалися великі істини і подавався приклад праведного життя. Проте скептики питають: а що змінилось з тих часів, чи стало кращим людство? Так само проливається кров, так само творяться підлість і насилля, так само стогнуть пригнічені й розкошують гнобителі. Ми відповідаємо: змінилось багато чого, бо чітко вказано шлях спасіння і дорога до Царства Небесного, якою будуть іти мільйони добрих, милосердних, самовідданих послідовників Христа. Тому слід ставити питання не про те, що дало світу Християнство, а інакше: що було б з людьми, якби у світ не прийшов Спаситель? Що було б, якби ми не навчилися кааятись, прощати і любити?!

Було багато релігійних вождів і мислителів, котрі іноді говорили розумні речі. Був уважний до всього живого, зосереджений на собі, проте байдужий до людських страждань Будда, вдумливий представник практичної моралі китайський вельможа Конфуцій, немилосердний у своїх моральних вимогах Магомет; була безкінечна протиставка язичницьких богів. Проте хто з них простягнув свої руки на хресті, хто пролив свою кров за гріхи людей? А язичницькі боги часто вимагали жертвовної людської крові для себе. Словом, Христос пролив Своєю кров'ю за людей, а вони – чужо. Впродовж двох тисячоліть було багато гоніння на християн. Триста років вони зазнавали утисків від язичників – їх розпинали, били, палили, розривали дикі звірі на аренах. А переслідування з боку більшовицької влади після революції 1917 року за масштабами перевершили всі попередні. Церква Христова тонула в крові мучеників і сповідників. Тисячі й тисячі священиків і мирян були розстріляні й загинули в концтаборах.

Відразу ж після революції літературний оракул Дем'ян Бедний (він же Єфим Придворов) опублікував у «Правде» свій брудний пасквіль на Христа. Але все ж таки знайшлась людина, яка не побоялась публічно підняти голос на захист Спасителя у вірші «Христос і кабан»:

*Ты, Демьян, пережил один арест.
И ты сказал: ах, крест мне дали лютой!
А что, когда тебе Голгофский дали крест
и чашу с горькою цикутой?!*

*.....
Ты суетки крови у креста
Копнул ноздрей, как толстый боров,
Ты только хрюкнул на Христа,
Ефим Лакеевич Придворов!*

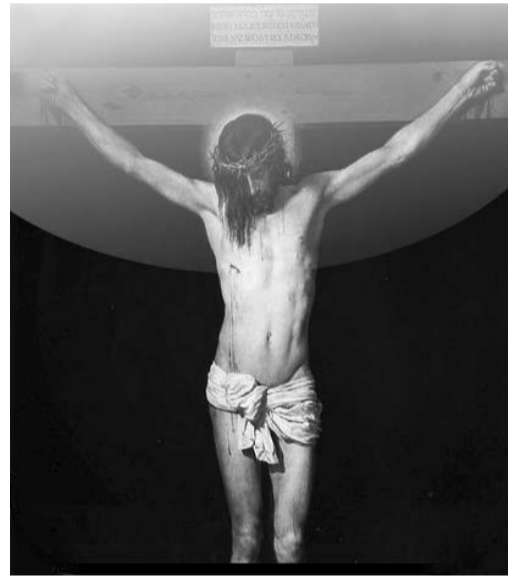
З того часу багато хто хропає на Христа. Починаючи від Леніна, Сталіна, Гітлера і закінчуючи сучасними представниками РУНвіри. Ну що ж, почнемо, як кажуть, з азів. Що ж таке РУНвіра?

РУНвіра – «рідна українська національна віра». Це старе язичництво, реформоване під нову політичну ситуацію. Офіційна мета цього руху – створити національну релігію на основі первинних вірувань; її таємна мета – завдати удар по Християнству в Україні.

Останнім часом з'явилося чимало новоявлених пророків язичницької віри. Один з них пан Лев Силенко зі США, інший – Володимир Бульба з Канади; обидва хочуть порятувати Україну. Від

кого або від чого? Від більшовицького атеїзму, фашизму як московської експансії? Ні! Виявляється, від Християнства. Християнство, за словами Силенка, принесло у світ лише зло – воно зробило людей рабами (він, очевидно, думає, що до Християнства рабства не було), і там, де люди прийняли цю релігію, вони страждають. Ми, звісно, знаємо, як «страждають» народи Європи і як «розкошують» племена Африки. Проте йдемо далі. Для Силенка Христос – не Син Божий, а всього лишень «жидівський рабин», нащадок царя Давида. Ми ще вернемося до цієї теми трохи пізніше, а зараз нам слід вирішити головне питання будь-якої релігії – хто є Бог? Чи, говорячи філософською мовою, спробуємо з'ясувати, що вони вкладають в поняття Бога.

За всю історію язичницької вірування зазнали низку суттєвих змін: від примітивного фетишизму – поклоніння предметам, ідолопоклоніння – тим же предметам, тільки штучного походження, сабеїзму – поклоніння небесним світилам, зоолатрії – обожнення тварин, антропоморфізму – поклоніння людині – до обожнених

сил природи. Для Лева Силенка саме мати-природа є богом. За його переконанням, «українці християни лише за назвою, за складом же своєї психіки вони були і завжди будуть рідновірами, дітьми природи».

Шкода, що він не був у Луцьку у Великодню ніч і не бачив море вогнів, не чув усенародне «Христос воскрес!». Можливо, тоді б досягнув душі українського народу. Як бачимо, його вчення – це крайній язичницький пантеїзм, який розчиняє бога в природі: бог повсюди і ніде. Бог – це якась космічна енергія, але не особистість, що володіє свідомістю, свободою та волею. Ось чому язичники кланяються природним стихіям, ось що їх зв'язує з матеріалізмом – віра в природу, в матерію.

А як думаємо ми? Ми кажемо: природа позбавлена самосвідомості, вона підкоряється

законам необхідності, які панують у матеріальному світі. Вона не може визначати мету, вона не може дати ні свободи, ні любові, ні справедливості, ні милосердя, оскільки вона не особистість, а всього лишень матерія. Все це може дати лише вища свідомість духовна сила – Бог.

(Далі буде)

Петро ВІНЦУКЕВИЧ,
кандидат богословських наук

ТОВ «Ортомедікал»
Україна, 01133, м. Київ, вул. Кіквідзе, 13
р/р 260043020601 в ТОВ «Банк Богуслав»
МФО 380322
Код за ЄДРПОУ 35480637
(борг за імплантант для Олександра Владика).

18 лютого в онкогематологічному центрі Волинської обласної дитячої лікарні розпочалися заняття з мультитерапії. Влаштовує їх відділ організації благодійності та соціального служіння єпархії.

Мультитерапія – це синтез психології, арт-терапії й анімації. Мета нового благодійного проекту – шляхом створення мультфільмів допомогти хворим швидше соціалізуватися, позбутися страхів й опанувати новий вид діяльності.

Діти реагують на заняття дуже позитивно, адже для всіх це неабияка новинка. Кожен любить дивитися мультики, але те, що вони самі зможуть робити їх, подивувало. З радістю пробують себе у ролі мультиплікаторів: вигадують сюжет, героїв, добирають кольори тощо. Згодом будуть озвучувати персонажів. До цього незвичного процесу долучаються й батьки.

4 березня у розділі «Єпархія» нашого сайту розміщено сторінку про чоловічий монастир Святого Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату. Тут є докладна інформація про обитель із добірною світлин, контактними даними, храмовими святами, розкладом богослужінь та історією, починаючи від першої писемної згадки до наших днів.

7 березня єпархіяльний відеоканал Youtube.com/PravoslaviaVolyni досяг ювілейного показника: 50 000 переглядів. Канал, на якому доступно 244 відеофайли, на цей день мав 49 підписників.

Перше відео було завантажено 6 грудня 2011 р. Найпоширеніші регіони, звідки переглядали наші матеріали, – Україна, США, Росія. А найпопулярніше відео (понад 2300 переглядів) – це друга частина трансляції патріаршої Літургії в Луцьку 4 червня 2012 р.

У Ковельському районному деканаті

25 лютого декана протоієрея Івана Бониса обрано членом громадської ради при райдержадміністрації на другий термін (на два наступні роки).

Як повідомив священик, у роботі установчих зборів взяли участь голова райради Петро Якубук, заступник голови райдержадміністрації Андрій Мигуля, представники релігійних та громадських організацій. Цього разу до консультативно-дорадчого органу ввійшло 17 чоловік, головою вдруге призначено Миколу Вельму.

Для Волині, України і світу

28 лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення Держкомітету телебачення і радіомовлення України, видавничого дому «АДЕФ-Україна», Волинської обласної держадміністрації та Музею волинської ікони взяв участь презентації книги-альбому «Музей волинської ікони», що відбулася у столиці, в домі митрополита Національного заповідника «Софія Київська».

Під час цієї важливої для нашого краю події владика виступив із вітальним словом, наголосивши: сакральне мистецтво об'єднує усі гілки Православ'я, а Музей волинської ікони давно вже вийшов за рамки музею й перетворився на місце моління, адже кожен може помолитись перед чудотворними образами не тільки у храмі, а й тут. Також високопреосвященний закликав владу повернути до Луцька оригінал ікони Волинської Богоматері, яка зберігається в Національному художньому музеї столиці.

Книгу-альбом «Музей волинської ікони» випущено торік за програмою «Українська книга» видавництвом «АДЕФ-Україна» у співпраці з Волинським краєзнавчим музеєм. Фоліант представляє твори іконопису нашого краю, релігійного живопису західноєвропейської традиції, церковної скульптури XVI – початку XIX ст. із колекції музею. Особливу цінність має подана в альбомі пам'ятка візантійського мистецтва XI ст. чудотворна Холмська ікона Богоматері.

Продовження на с. 6

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Христос – Виноградна Лоза. 1747 р. Дерево, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення. Походить із церкви Святої Трійці с. Лучиці Луцького району. Реставрована Л. Обухович у реставраційній майстерні Волинського краєзнавчого музею.

Євхаристична тема була надзвичайно популярною в українському іконописі XVIII ст. і втілювалася у різних символічно-алегоричних варіаціях. Іконографія образу «Христос – Виноградна Лоза» символічно трактує таїнство Причасття і зримо ілюструє момент своєрідного містичного перетворення крові Христа у виноградне вино, яке використовується під час Євхаристії (грец. – дарування блага; перетворення).

Композиція стосується слів Ісуса, сказаних апостолам на Тайній вечері: «...Віднині не буду пити від цього плоду виноградного до того дня, коли питиму з вами його новим у Царстві Отця Мого» (Мф. 26:29; Мр. 14:25; Лк. 22:18). У Святому Письмі виноград і виноградне вино згадуються неодноразово. Виноградник – Царство Небесне, «подібне до господаря дому, який вийшов рано-вранці наймати робітників для свого виноградника» (Мф. 20:1). Невипадково Ісус Христос називав Себе істинною виноградною лозою, а Своїх учнів – її гілками: «Я є істинна виноградна лоза, а Отець Мій – Виноградар... Перебувайте в Мені, і Я у вас. Я є лоза, а ви – гілки; Хто перебуває в Мені, і Я в ньому, той приносить багато плоду, бо без Мене не можете робити нічого» (Ів. 15:1,45). Цими словами Церква вказує на істинність місії Сина Божого, посланого Богом-Отцем для справи спасіння людства. Розповідаючи про страсті Христові на хресті, євангеліст Йоан говорить: щоб пересвідчитись у тому, що Христос помер, «...один з воїнів списом проколов Йому ребра, і відразу витекли кров і вода» (Ів. 19:34), тож це стало свідченням здійснення пророцтва про істинність Сина Божого.

Згідно з традиційною схемою, центральне місце на іконі займає постать Ісуса. З рани на проколотому правому боці виростає виноградна лоза, яка, півколом піднявшись над головою Христа, обплітає хрест і звисає важкими гронами. Із нижнього грона Ісус видавлює вино до потира (причасної чаші), який тримає ангел. (Цей елемент дослідник Данило Щербаківський називає «чисто українським»). Знаки мученицької смерті Спасителя представлені багрянцем, яка лежить на віку домовини, терновим вінцем на голові, ранами на руках і ногах, краплями крові. Особливий акцент робиться на євхаристичних символах: потир, лоза, грона.

Лик Спасителя виражає швидше віру й оптимізм, а не страждання і муки. У ньому поєднуються страждання тіла замученої на смерть людини і радість живого Сина Божого за те, що людству даровано шлях порятунку від гріха. Обплетений виноградною лозою хрест із знаряддя ганебного покарання стає животворчим хрестом, символом спасіння через святу Євхаристію.

На тлі образу подається стилізований пейзаж із зеленими пагорбами і гірськими вершинами – знамення земного буття та духовного відродження.

Образ позначений декоративністю та художньою виразністю – багатством золота, срібла на потирі, німбах, фоні, гронах винограду, застосуванням кольорових лаків на гронах, граціозно і вишукано вигнутою навколо хреста лозою, живописними ликами Ісуса й ангела. На поземі кирилическими літерами зазначено дату створення ікони – 1747 рік. Уміле поєднання живопису і техніки гравіювання, символічне втілення головного християнського таїнства надає образу особливого духовного піднесення й відчуття важливості дійства.

Світлана ВАСИЛЕВЬСКА,
провідний науковий співробітник Музею волинської ікони

ІНТЕРВ'Ю ДО ЮВІЛЕЮ

СВЯЩЕННОДІЯННЯ – ПРАЦЯ НЕРУТИННА

Настоятель парафії Апостола, первомученика й архидиякона Стефана в селищі Торчин протоієрей Степан Деленів цьогогоріч святкує дві поважні дати – 50-річчя та 20 літ служіння у місцевій церкві. Про юність, та що вдалося досягнути за півстоліття життєвого шляху, та які плани у священника щодо ввіреної громади, ми запитали у ювіляра.

– Отче, Ви обрали дорогу душпастиря не в юному віці. Чому стали священником?

– Таке рішення визріло не за один день. Я ішов до нього поступово. Зрештою, не слід забувати, що Господь сказав: «Не ви Мене обрали, але Я вас обрав»...

Народився я і виріс у мальовничому прикарпатському селі Смільня, що на Львівщині, в побожній родині. Змалку приходив з мамою в місцевий храм. Особливо запам'яталось богослужіння, коли всі люди стояли за запаленими свічками. Це – спомин святих Страстей Христових.

У нашому селі, не дивлячись на погрози безбожників, до церкви приходило багато молоді. А це не подобалося владі, і навесні 1972 року до Смільни приїхали представники з району, з міліцією вдерлися в храм. Але люди зуміли захистити святиню. Та ненадовго. 2 червня тривозною луною по селі залунали людські голоси: «Людоньки, церкву грабують!». Всі мешканці збіглися до храму і побачили жахливу картину: нападники все ламали і нищили. На жаль, багато цінних реліквій вони встигли вивезти. Тоді трапилось те, що комуністична пропаганда замовчувала до останніх днів свого існування: село оголошило страйк! На той час це був небачений виклик режимові, адже нам казали, що в СРСР страйків нема і бути не може. Він тривав 14 днів. Та храм таки закрили і ми були змушені їздити на богослужіння за 10–14 км у сусідні села.

Пригадую, як часто зі своїми товаришами таємно вечорами заходили у недіючий храм, щоб засвітити свічку і поцілувати Євангеліє. Святі ангели раділи, коли бачили юнаків, які під блиск вогників

свічкових огарків шепотіли молитву. Господь віддячив нам: п'ять вихідців із села – у священничому сані.

– А після армії Ви брали участь у церковному житті?

– Так. Якоюсь мене запросили співати в церковному хорі, і з того моменту я почав думати над тим, щоби більше себе присвятити Церкві й Богові. Звичайно, співаючи у храмі, вивчав церковний устав. У 1985 році одружився і ми вже разом із дружиною Степанією ходили до Божого дому.

Це були роки горбачовської «перебудови», і постало питання, щоб у Смільні відкрити храм, повернути йому всі заборані речі. Ми з дружиною взяли на квартиру священника Михайла Чайківського. Це було для мене першим досвідом близького спілкування із духовенством. Мені випало впорядковувати в селі церковний спів. На той час не було у вільному продажі церковних книг. Доводилося їздити шукати літературу, переписувати вручну. Це забирало багато часу та зусиль. Та Господь давав мені це осилити.

Пізніше отця Михайла перевели на іншу парафію, а до нас прибув молодий священник Станіслав Галайко. Він зараз служить у селищі Жовтневе неподалік Нововолинська. Його немала заслуга в тому, що я сьогодні священнослужитель.

Якоюсь він мене покликав і каже: «Степане, тобі треба іти в семінарію».

– У якому храмі Ви починали служити на Волині?

– Спочатку потрапив у села Линів і Бубнів. Приїхав староста із села і звернувся до владика з проханням: «Дайте нам священника, такого, щоб навчив хор співати». Владика Варфоломій відправив мене.

У Линеві спочатку доводилося важко. Храм не до кінця облаштований, треба було робити ремонт, відновлювати. Але люди старалися довести до ладу. Староста Петро Панас (уже покійний) був мені, як батько.

Я мав багато парафіян і в Линеві, і в Бубнові. Храми були переповнені, діяла недільна школа. У Линеві мав хлопців-прислужників. Один із них уже священник – отець Олег Куліш. А другий вихованець, який став священником, – Анатолій Куліш із Торчина.

– Які досягнення за ці 20 років у Торчині можете виокремити?

– Насамперед тішить, що у великі свята і неділі у храмі багато молоді. Душа радіє, коли бачу серед них тих, яких я хрестив, вінчав, згодом хрестив їхніх дітей і вони тепер стоять цілими сім'ями. Мені приємно, що молоді матері приносять дітей до Причасття, що вони розуміють: це потрібно їм і дітям. Раніше бувало, що готува-

ти храм до різдвяного чи пасхального Богослужіння доводилося ледве не самому. А в останні роки, зокрема цьогогоріч, моя робота полягала лише в тому, щоб керувати: прийшли до півості, а може, навіть і більше парафіян, переважно молодь. Це радує.

Із 1995 року при храмі діє недільна школа. Щоправда, зараз не так активно, як раніше, коли на заняття ходили до ста діток.

Та і сам не припиняю вчитися – минулого року закінчив Волинську православну богословську академію (магістр богослів'я).

– Існує думка, що чоловік повинен посадити дерево, народити сина і побудувати дім.

– З Божою поміччю з цими завданнями я впорався: маю будинок, сад, виховуємо із матінкою Степанією трьох синів – Михайла, Петра й Андрія.

– Сини ходять на богослужіння?

– Аякже. Чесно кажучи, мої хлопці буквально виростили у храмі, особливо Андрійко. Не було на кого залишити, то ішли всі на Службу Божу, а візочок матушка ставила біля хору, яким керує. Він цілу Службу висидить і вислухає. Всі дивувалися, як таке може бути. Зараз сини – моя надія й опора, маю від них поміч і вдома, і в храмі, особливо від молодшого. За їхньою допомогою почав освоювати комп'ютер і соцмережі.

– Що б Ви могли порадити юнакам, які хочуть стати пастирями?

– Тільки по-справжньому відчуваючи Боже покликання, можна стати добрим священником. В іншому випадку ніколи не буде справжнім служителем і дійсною користі людям, як добрий пастир, не принесе. Буде ставитися до священства як до професії, вважати це щоденне священнодіяння рутинною працею. Завдання священника – продовжувати діло Христа на землі й вести людей до спасіння. Коли треба, мусить бути і прорабом на будівництві храму, і бухгалтером, і психологом.

Брала інтерв'ю Оксана КУЦИК
Світлина з архіву священника

МИСТЕЦТВО

ДОРОГО, ДУЖЕ ДОРОГО

Перлинні образи... Технік їх створення на сьогодні чимало. Проте та, в котрій працює лучанка Еліна Нікіта, сьогодні лише відроджується. Це візантійська традиція, яка поширилася по Київській Русі й проіснувала до XVI століття.

Зібрати колекцію власноруч створених ікон Еліна не може. Їх одразу купують або вона виготовляє їх на замовлення. Усі вони – виключно ручної роботи, а тому і неповторні, каже авторка, і кожна робота чимось різниться.

Уперше ікони в такому стилі Еліна побачила в Шамординському жіночому монастирі. Тоді й з'явилося бажання спробувати самій. Через півроку стала брати в Москві приватні уроки, а ще через три місяці чоловік поніс перший об-

раз на освячення. У храмі той лик закріпив якийсь наречений і купив його. Тепер є близько 40 образів авторства сестри Еліни. Більшість богородичні. Образ святого князя Володимира прикрашають індійський гранат, а в короні чітко вирізняється справжній червоний корал. Жінка припускає, що цією технікою в нас більше не володіє ніхто. Принаймні, коли два роки тому вона повернулася до Луцька, таких майстрів в Україні не було.

– Ескіз накладаю на білу тканину, зокрема, на льон, і через копірку переводжу основні лінії, саме ті, по яких викладатиму ниткою перлини, – розкриває «секрети» умільця. – І вже перебитий малюнок пришиваю на тканину, на основу.

Тоді більшими перлинами викладаю основні лінії, тобто своєрідні контури. А після того як перлинний ескіз готовий, можна включити фантазію, як оздобити образ навколо.

Вишивати не можна в якійсь суєті. Потрібно, щоб ніхто не заважав. Ця техніка вимагає окладів (металевих покриттів), у яких небагато прорізів, щоб через важке каміння не розтягувалась тканина. Якби ікона була велика, наприклад, у храмі написана, то вже її можна прикрасити великими перлинами, вишити окремо тканини, деталі й наклеїти на готовий образ.

Усі коштовні зерна і кристали Еліна добирає так, аби вони гармоніювали між собою. Тоненькою голкою нанизує перлинку і вправно закріплює в потрібному місці. Усе, здається, так швидко, а коли доходить до німба Ісуса, то, каже, треба щонайменше три-чотири години.

Художник-реставратор Музею волинської ікони Лариса Обухович пояснює, що перлина приходить до нас сферичною, відточеною, і ця її куляста блискуча форма не просто заворує красою, а й передає символ творення світу, нагадує краплину роси, яка вбирає і віддзеркалює Всесвіт, нагадує іконну сферу Вседержителя, яку Він тримає в руці.

Хто стає власником її витворів, майстриня здебільшого не знає. Але коли жила в Москві, один образ виставила на продаж у дорогому салоні подарунків. Та чекати покупця тоді довелося довго. А в Еліни на той час закінчилися гроші.

– Чоловік – у Луцьку, бо в його мами стався інсульт, а нам немає чим не те що за квартиру заплатити, а й їсти купити. Повний розпач. Я не знала, що робити: чи збирати речі, повертатися в Луцьк, чи там залишатися і жити в борг. Помілилася і сказала: «Дай мені, Боже, знак, що робити». А наступного дня зателефонували з магазину і сказали, що купили іконочку. І замовили ще одну – архістратига Михайла. Для Михайла Горбачова. Я це сприйняла як знак, як чудо, що повинна залишитися. Правда, строк дали короткий – усього шість днів, хоча на це треба щонайменше три тижні.

Як встигнути, коли на руках піврічна дитина, Еліна не знала.

– Але ми з іконописцем помолилися – і в нас

усе вишло. Ми встигли тільки тому, що працювали разом: я викладала перлинами й камінням, він писав. У нас усе збіглося. Але то дуже ризиковано, бо тканина може змститися, перетягнувшись в якийсь бік під вагою каміння.

Це замовлення майстриня називає дивом, адже Бог допоміг тоді вижити.

Проте іконотворення давалося Еліні не так просто. Її сім'я пройшла через багато випроб, іноді, як кажуть, ходили по лезу. Жінці нічого не залишалося, тільки молитися, особливо тоді, коли діагноз «рак» поставили її сину. І на допомогу прийшов Ісус.

– Ми замовили сорокауст за здоров'я і купили дитині такий пояс, на якому були вибиті слова молитви «Живий у помочі». Він 40 днів його

не знімав. У подарунок я вишивала образ «Господь-Вседержитель». Через 42 дні дитина стала здорова. Це нам підтвердили лікарі.

Випробування, коли Еліна почала вишивати ікони, почалися і в сестру, і в брата. Тоді замовили річні молебні за всю сім'ю, так роблять уже сім літ. І ці молитви родина відчуває постійно.

– Коли в нас усе вирішувалося, як ми могли віддячити? Тільки подарувати ікони в храм і монастир. А Господь рятує від дуже важких проблем. І слава Богу, в нас усе добре. Ми щасливі люди. У нас гарна сім'я.

Кожен образ вбирає силу молитви, каже настоятель Свято-Благовіщенського храму Луцька протоієрей Микола Савчук:

– Бог благословляє таке мистецтво, тому воно в нас відроджується. Бог благословляє шанування ікон. Бог благословляє тих людей, які цим займаються. Таких людей Господь підносить над цим світом, де панують насилля, гроші.

Проте не важливо, з коштовних матеріалів створено ікону чи з дешевих. Важлива щирість наміру іконописця, вишивальниці, щирість молитов, щирість віри у Творця і любові до ближнього. Саме це є найбільшою коштовністю й Еліни Нікіти.

Андрій ГНАТЮК

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

Тепер їх більше

24 лютого митрополит Луцький і Волинський Михайл освятив новозбудований храм Святої Трійці в Любомлі. Із владику співслужили декан протоієрей Віктор Возняк, настоятель священик Віктор Ферелетич, духовенство місцеве та з Ківерецького деканату.

На завершення урочистої Літургії архіпастир виголосив проповідь про Божественну благодать та віру. Він зазначив, що благодать – це не щось міфічне, це – животворча сила, яка, на відміну від будь-якої іншої енергії, може навіть мертвого воскресити.

Наостанок свята найбільшому жертводавцеві Степану Волкуновичу та іншим благодійникам було вручено архієрейські грамоти.

Зведення Божого дому в цій частині Полісся особливо важливе, адже тут, на відміну від південних районів області, храмів Київського Патріархату ще не так багато.

Валерія ЛЕСЮК
Світлина інформаційної
служби єпархії

РАДИМО ПРИДБАТИ

Друге видання платівки

Популярності архієрейського хору «Оранта» може позаздрити не один відомий колектив. Їхній спів під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Василя Мойсіюка – не тільки цінна оздоба служб у Свято-Троїцькому кафедральному соборі. Концерти у світських залах Луцька та на гастролях незмінно проходять з аншлагом. Такий же успіх мають і CD славетної «Оранти». Їх видано три і вони швидко розійшлися, тому цінувальники прекрасного давно просили перевидати ці компакт-диски.

Новий тираж першого звукового альбому – «Піснеспіви Божественної Літургії» – у новому художньому оформленні з'явився нещодавно. Тож любители духовної музики мають змогу слухати у виконанні «Оранти» частини Служби Божої, які поклали на ноти М. Леонтович, К. Стеценко, М. Березовський, Д. Бортнянський, М. Лисенко та інші корифеї.

Бажаєте придбати це видання? Цікавитьесь духовною літературою? Звертайтеся до єпархійної книгарні «Ключі» (Луцьк, просп. Волі, 2 – біля обласної юнацької бібліотеки, тел. 050 339-73-66, 067 570-57-97), запустуйте у храмах нашої єпархії, замовляйте інтернетом (pravoslavia.volyn.ua).

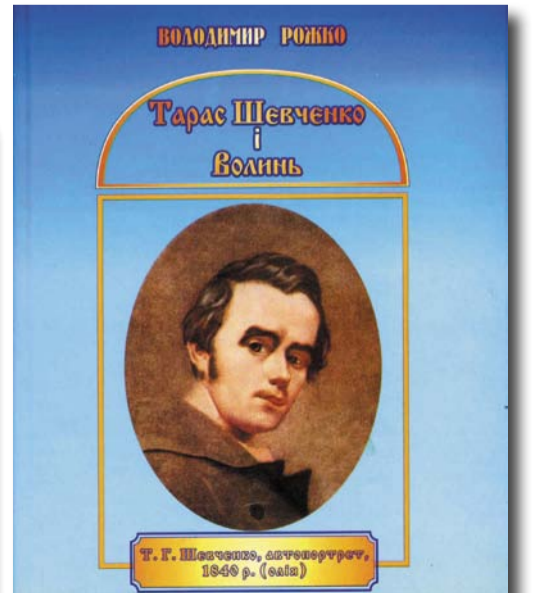
У скарбницю волинезнавства

6 березня в обласній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулась презентація чергової книги викладача ВПБА, кандидата церковно-історичних наук Володимира Рожка «Тарас Шевченко і Волинь».

Невтомний дослідник минувшини нашого краю в популярній манері викладає канву досліджень попередників та свої напрацювання щодо місця Волині в творчості Кобзаря. Особливу цікавість у читачів викликають думки про перебування Шевченка в селах Вербка і Секунь на Ковельщині. Адже і сам факт його роботи на Поліссі у складі Археографічної комісії, і реставраційні роботи в місцевих церквах викликають суперечки серед фахівців.

Перед зацікавленою публікою виступили колеги Володимира Євтуховича, зокрема кандидат історичних наук Володимир Пришляк (Східноєвропейський університет ім. Лесі Українки), священики з нашої та інших єпархій – вихованці автора.

Книгу можна придбати, звернувшись за моб. (096) 251-34-60.

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

Служачи своїм хистом

Відомий волинський художник Володимир Жупанюк подарував ікону «Святий Миколай – покровитель Жидичина», створену ним десять років тому, Миколаївському чоловічому монастиреві у цьому селі (Ківерецький деканат).

3 березня перед Божественною Літургією в домовому храмі обителі її намісник ігумен Константин (Марченко) відправив чин освяти образу. Дякуючи митцеві, чернечий наставник виголосив слово про жертвність. Адже ця чеснота є вельми значимою для християнської спільноти. А служити Богові має кожен, відповідно до талантів, які дав нам Господь.

Володимир Жупанюк – художник, якого через відсутність спеціальної мистецької освіти довго не хотіли визнавати. Коли він усерйоз почав братися писати ікони, то став докладно вивчати минувшину, пов'язану з образом. Усе це переносить на полотно, композиційно розміщуючи епізоди життя навколо лику святого (це називається «ікона з житієм»). У такій творчій манері виконано всі образи майстра. Серед них – «Спас Вседержитель», «Покрова Богородиці», «Спас Боремельський», «Волинська Богоматір», «Микола Чудотворець – покровитель Жидичина» та ін.

Духовенство схильне вважати ці роботи іконами, незважаючи на особливий живописний стиль. Вони можуть перебувати в церкві, після освячення перед ними можна молитися.

У Володимирському міському деканаті

6 березня декан протоієрей Юрій Пилипець відвідав з робочим візитом парафію Апостола Андрія Первозваного в с. Острів, що входить до його деканату. Душпастир здійснив перевірку будівельних робіт, пов'язаних зі спорудженням нового храму, поспілкувався з настоятелем протоієреєм Сергієм Кібашем, громадою і висловив підтримку в цій благословенній справі.

У березні 2011 р. митрополит Луцький і Волинський Михаїл на місці майбутньої церкви освятив хреста, а в травні 2012-го – заклад його перший камінь. Зусиллями настоятеля та парафіян Господній дім уже накривають, а Богослужіння відправляються у тимчасовому приміщенні.

Таким невтомним трудівникам треба віддати належне, адже до Великодня планують освячення нового храму.

Цього ж дня о. Юрій на запрошення влади міста і керівника місцевої студії вокального співу «Ладомир» Жанни Орендовської взяв участь у вечорі піснi юних талантів в кінотеатрі ім. Т. Шевченка. Декан благословив початок заходу та виголосив слово про материнство і виховання дітей.

Готуємося до Помісного Собору

8 березня у столиці відбулося чергове засідання Священного Синоду Київського Патріархату, повідомив офіційний сайт Cerkva.info. Ішлося, зокрема, про підготовку до Помісного Собору – найвищого керівного органу нашої Церкви, що відбувається не рідше одного разу на п'ять літ. На відміну від Синоду та Архієрейського Собору, в його роботі беруть участь не тільки єпископи, а й представники всієї повноти Церкви – священники, ченці, миряни. Черговий Помісний Собор відбудеться 27 липня 2013 р.

Було визначено квоти, строки і порядок обрання делегатів на нього. Згідно з умовами, від Волинської єпархії участь візьмуть: правлячий і вікарний архієреї, четверо священників і четверо мирян, один делегат – від Волинської православної богословської академії, один – від чоловічого монастиря Святого Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату та один – від жіночих монастирів єпархії. Персонально учасники стануть відомі не пізніше 15 травня.

Віддали шану

9–10 березня в єпархії молилися за упокій Тараса Шевченка.

Закінчення на с. 7

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

СТВОРЕННЯ ЖІНКИ

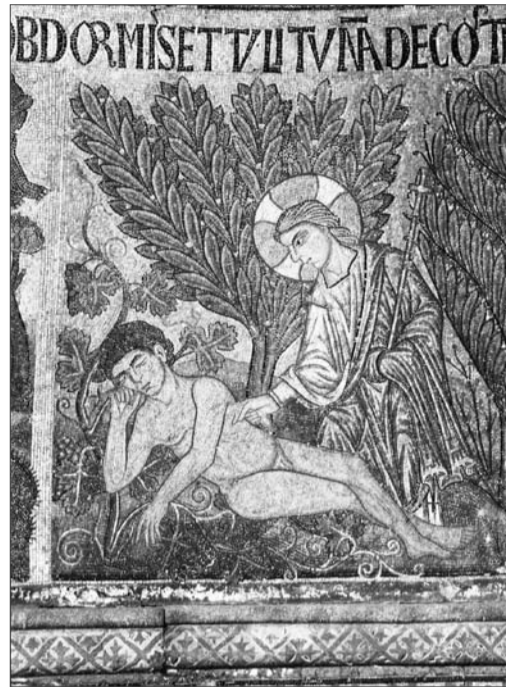
«І навів Господь Бог на чоловіка міцний сон; і, коли він заснув, узяв одне з ребер його, і закрив те місце плоттю. І створив Господь Бог з ребра, яке взяв у чоловіка, жінку, і привів її до чоловіка» (Бут. 2:21–22)

«І навів Господь Бог на чоловіка міцний сон...». Про те, що сон, наведений Богом на Адама (по-єврейськи – *тардема*), не був звичайним і природним, а натхненним і екстатичним, говорить як контекст мови, так і біблійне вживання цього слова (Бут. 15: 12; 1 Цар. 26: 12; Іс. 29: 10).

«І створив Господь Бог з ребра, яке взяв у чоловіка, жінку...». Ця біблійна деталь багатьом здається спокусливою і на її підставі одні всю цю розповідь про творіння жінки вважають вигадкою (раціоналісти), інші тлумачать алегорично (навіть деякі з отців і вчителів Церкви). Але сам характер цієї біблійної оповіді, що відзначає з такою ретельністю його деталі, вважаємо, виключає можливість алегорії. Що ж до посилення на нібито очевидну неймовірність і неприродність цього процесу, то там, де йдеться не про звичайне явище, а чудесну, надприродну подію, воно, згодом, недоречно. Початок людства був екстраординарною епохою. Духовний зміст цієї оповіді розкривається в кількох місцях Священного Писання (Тим. 2:11–13; Еф. 5:25–26), а саме, що факт єдності природи чоловіка й жінки, а через це і всього людства, – основа їхньої спільної прихильності й характеру їх взаємин.

Однак варто зазначити, що відомий біблеїст

Д. Щедровицький пише: «...Давньоєврейське слово "цела" означає не тільки ребро, а й деякий аспект, деяку грань людини, в даному разі

– її емоційну сторону, що знайшла особливе вираження саме у жінці... Крім того, створення "із ребра" говорить про схильність жінки до "життя серця", сердечних переживань, і про те, що вона, подібно до ребра, повинна захищати, берегти від зла і тривоги серце чоловіка».

Але для чого Бог створив дружину з Адамового ребра? На це питання нам дає відповідь преподобний Феодорит Кирський: «Творець природи благоволив обидві статі привести в одну думність; для цього Адама створив із землі, а дружину привів [у світ] від Адама, щоб і показати схожість ества, і вкласти в них якусь природну прихильність один до одного. Якщо ж, коли і таким чином створені, чоловіки сварилися з жінками і жінки з чоловіками, то чого не робили б, якби Бог жінку створив з чогось іншого? А тому Премудрий і розділив, і знову поєднав; тому що шлюб в єдино сполучає обидві статі. Бо сказано: "...і стануть [два] однією плоттю" (Бут. 2:24). А що це є справедливо, свідчить наслідок: бо в шлюбному співжитті від обох виростає один плід, одним засіяний, іншою живлений, а довершений же Творителем природи».

Священик Андрій ХРОМЯК,
викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

ТОЧКА ЗОРУ

ПОБОЖНІСТЬ – ОСНОВА МОРАЛЬНОСТІ

Останні 20 років наше суспільство переживає у всіх сферах перехідний період. В економіці – це перехід до ринкових відносин на приватних засадах, у політиці – до демократизації на основі багатопартійної системи, в ідеології – до різноманітності думок, ідей, релігій, конфесій, течій, напрямків. І виходить так, що в економічній та політичній сферах ми бачимо кінцеву мету; що ж до ідеологічної, то тут наше суспільство ще остаточно не визначилося.

У попередній, радянський період розвитку нашої країни панівною ідеологією був марксизм-ленінізм, який передбачав виключно атеїстичне й антирелігійне виховання молоді. За тих умов виростили цілі покоління безбожних людей, позбавлених реальних зв'язків із духовним світом. У суспільстві процвітали такі явища, як злочинство («несуни»), хабарництво, кумівство, протекціонізм, бандитизм, пияцтво, проституція, наркоманія тощо. Проте в теперішніх умовах ці явища не тільки не зникли, але «розквітли» ще в більших масштабах, заповнили всі сфери й щаблі суспільно-політичного життя. Висновок напрашується один: люди, попри свободу совісті, залишилися в більшості безбожними. Основним регулятором їх моральної поведінки є тільки власне сумління, голос якого можна легко заглушити «доводами розуму», принципами доцільності, вигідності чи просто алкоголем або наркотиками тощо.

Внутрішній світ побожної людини багатший, оскільки, крім відповідальності перед власною совістю, іншими людьми та суспільством у цілому, вона найперше відчуває відповідальність перед Богом. На її тверде переконання, від Творця всього сущого не може схватитися найдрібніше бажання, думка чи порух сердечний, не кажучи вже про скоєний учинок. Це спонукає побожну людину до постійного вправління в моральності, прагненні жити по-справжньому моральним життям. Таке відношення, звичайно, не забезпечує її від проступків, але скільки б разів така людина не падала, однаково буде повертатися до Бога, на шлях праведності. Адже протягом усього життя вона намагається вірою і добрими ділами підтримувати з Ним зв'язок, який відновлює стан внутрішньої рівноваги, вселяє в її серце мир і любов. Таку особливість побожних людей використовували радянські табірні

начальники. На матеріально відповідальні посади вони часто ставили священників, знаючи, що ті не будуть красти.

У побожності як фундаменті моральності можна відзначити різні ступені наближення до Бога. Є побожність формальна, поверхова. Людина, яка все своє життя не молилася, не вірила в Бога, стає «релігійною» заради моди, кар'єри тощо. Побожність такої людини не міняє докорінно її внутрішній світ і ставлення до моралі. Протилежною до такої є побожність фанатична, коли, скажімо, конфесійна належність стає вирішальним фактором чи регулятором моральної поведінки. Така людина може ламати хрести іншої конфесії, відбирати в іншославних храмах, церковних майно, зневажати чужі релігійні переконання тощо.

Доречно згадати про свого роду класифікацію побожності людей, наведену Ісусом Хри-

том у притчі про сіяча (Мф. 13, 3–8, 18–23; Мк. 4, 3–8, 14–20; Лк. 8, 5–15). У ній Він ділить їх на чотири категорії. Одні, слухаючи слово Боже, не розуміють і не приймають Його. Тому диявол легко краде це слово з їхніх сердець. Інші з радістю сприймають слово, але є непостійними, і коли починаються гоніння – зрікаються своєї віри. Треті, прийнявши слово, глушать його тимчасовими матеріальними турботами та спокусами багатства. І, нарешті, четверта категорія людей: прийнявши слово Боже, залишаються вірними йому все життя, приносячи гідний і багатий плід своїми добрими та моральними справами. Як бачимо, далеко не всі можуть вважатися насправді побожними та, відповідно, по-справжньому моральними й духовними людьми.

З іншої сторони, притча про сіяча дозволяє встановити зв'язок між побожністю та праведністю. Всіх людей, наведених у ній (крім першої категорії), можна назвати по-своєму побожними. Та тільки останні, які зберігають свою побожність і лишаються вірними Богові за будь-яких обставин (як біблійний Авраам), приносячи при цьому реальні плоди від слухання Слова Божого, можна назвати і праведними людьми. Отже, праведність з цієї точки зору – це побожність, що виявляється в реальних справах за будь-яких умов. Якщо потенціальна побожність – це тільки шлях у напрямку праведності, то остання – це кінцева мета і підсумок цього шляху. Якщо побожність стосується більшою мірою нашої віри, то праведність – нашої любові.

Крім відповідальності, Християнство прищеплює любов до Бога-Отця, Який заради нашого спасіння віддав Свого Сина у жертву викупу та примирення. Тому справжній християнин у кожній людині бачить свого брата, за якого Ісус Христос пролив кров, щоб спасти од вічної смерті. А основні чесноти Християнства – віра, надія, любов, милосердя, миролюбність, смиренність, відповідальність тощо.

З вищеванеданого можна зробити висновок, що головними ліками від аморальності та бездуховності є виховання побожності на засадах християнської релігії у членах нашого суспільства. Особливо це стосується молоді. Доки така програма не стане загальнодержавною, про суттєве та реальне зміцнення моральності не може бути й мови. Принаймні число справді побожних людей повинно складати не менше 50 % населення України. Тільки за таких умов вони, на нашу думку, зможуть суттєвим чином впливати на суспільну ідеологію та свідомість, а отже, і на моральність, котрі між собою тісно пов'язані.

Крім того, ми вважаємо, що необхідно розробити для навчальних закладів та запровадити в них курс сотеріології, чи науки про спасіння, пристосованої до вікових особливостей. Вона сприяла б досягненню кожним вихованцем рівня спасенної людини. Ажده більш гуманної та відповідальної перед Богом, суспільством, молоддю та їхніми батьками мети навчально-виховного процесу немає та, на наше глибоке переконання, бути не може.

Ігор ТОЦЬКИЙ

ГОЛОШЕННЯ

НЕВСИПУЩІЙ ПСАЛТИР

У давнину були монастирі, які називалися обителями невисипущих. Їхні насельники двадцять чотири години на добу, і вдень і вночі, читали Псалтир. Цей богослужбовий чин зберігся до наших днів і називається Невсипущим Псалтирем.

Читання Псалтиря – молитва найбільшої сили. Преподобний Амвросій Оптинський казав: «На власному досвіді побачиш, яка велика сила богонатхненних слів псалмів... І молитва завжди сильніша словами псалмів, ніж нашими власними».

У багатьох місцях є благочестивий звичай читання Псалтиря поєднувати з подаванням милостині. Такий вид безперервної молитви за живих і померлих має небачену силу, бо повертає Божу благодать, яка і демонів розтрощує, і серця пом'якшує.

Особливість псалтирного поминання поля-

гає в тому, що коли під час відправи моляться за якусь людину, це забезпечує її від лукавих демонів, допомагає в боротьбі з пристрастями. Як говорить преп. Парфеній Київський, Псалтир приборкує пристрасті. А святий Василій Великий писав: «Псалом – тиша для душ; він заспокоює бунтівні й нестримні помисли; він пом'якшує дратівливість душі й уціломудрює нестриманих. Псалом – посередник дружби, єднання розпорошених, примирення ворожнечі».

Волинська православна богословська академія в час Великого посту розпочинає читання Невсипущого Псалтиря з поминанням імен за здоров'я і за упокій.

Чому саме в духовній школі, а не на парафії чи в монастирях буде читатися цей Псалтир? Така безперестанна молитва вимагає залучення

багатьох учасників, а в умовах парафії чи в монастирі з малою кількістю ченців це зробити дуже складно. В академії це можна зробити, і тому вірні нашої єпархії мають нагоду скористатися такою потужною духовною опорою для живих і захистом душ спочилих.

Особливістю цього чину є те, що записані імена поминатимуться кожної доби (по кілька разів) протягом 40-ка днів Великого посту, і кожен мирянин вдень чи вночі може увійти в академічний храм та помолитися разом із чтецями.

Записки з іменами на поминання приймаються священнослужителями на парафіях, у Свято-Троїцькому кафедральному соборі м. Луцька та безпосередньо у навчальному корпусі академії за адресою: м. Луцьк, Градний узвіз, 5. Тел. 72-60-72.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

Так, у Володимирі 9 березня відбулася хресна хода від собору Різдва Христового до пам'ятника Кобзареві в парку «Слов'янський». Там відслужили літію за спокій душі раба Божого Тараса та його батьків Григорія і Катерини. Очолював поминання міський декан протоієрей Юрій Пилипець, із ним співслужило соборне духовенство. З громадою молилися голова райради Степан Слащук, міський голова Петро Саганюк, народний депутат України Євген Мельник. Найкращі учні шкіл міста читали вірші.

Звертаючись до присутніх, о. Юрій підкреслив, що з молоком матері українцям має передаватися віра в Бога та любов до України. Тож ми повинні пам'ятати про те, що заповідав нам Тарас, – любити свою землю, свій народ із вірою у Всевишнього.

10 березня біля пам'ятника Шевченкові в Луцьку заупокійну молитву відправили священнослужителі кафедрального собору Святої Трійці на чолі з деканом протоієреєм Миколою Нецькарем. Віддати шану визначному поетові прийшли представники місцевої влади та громадськості.

У душпастирському слові о. Микола наголосив на любові до свого народу, Вітчизни, своєї мови, традицій, беручи приклад із Тараса Григоровича.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua

ВІТАННЯ

Ігумені Анастасії (Заруденець), намісниці монастиря Святителя Василя Великого в Луцьку, 1 квітня – 25 років;

священнику Миколі Козаченку, клірикові парафії Святителя Миколая Чудотворця в Камени-Каширському, 2 квітня – 15 років священничого служіння;

протоієрею Василеві Муралю, настоятелеві парафії Святого Йоана Хрестителя в с. Прилуцьке Ківерецького дек., 7 квітня – 20 років священничого служіння;

протоієрею Віталеві Лехкобиту, настоятелеві парафії Рівноапостольного Володимира Великого в Ковелі, 7 квітня – 15 років священничого служіння;

протоієрею Богданові Якимю, настоятелеві парафії Великомученика Юрія Переможця в Сенкевичівці Горохівського дек., 9 квітня – 55 років;

протоієрею Любомирові Чеховичу, настоятелеві парафії Преподобного Симеона Стовпника в с. Облапи Ковельського райдек., 9 квітня – 45 років;

священнику Миколі Щомаку, настоятелеві парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Новосілки Турійського дек., 9 квітня – 40 років;

священнику Анатолієві Зарембі, настоятелеві парафії Пророка Іллі в с. Копачівка Рожанського дек., 15 квітня – 35 років, 16 квітня – 15 років священничого служіння;

протоієрею Вікторіві Михалевичу, капеланові СХУ ім. Лесі Українки та настоятелеві парафії Апостолів Петра й Павла в с. Коршовець Луцького райдек., 18 квітня – 15 років священничого служіння;

священнику Миколі Кирилюку, клірикові парафії Вознесіння Господнього в Любешові, 18 квітня – 50 років.

Щиросердечно вітаємо вас, боголюб'язні отці та матінки, з вагомими життєвими подіями! Хай Бог благословляє ваше жертвоне служіння на багатьох і благіх літах.

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Євгена Рябця призначено настоятелем парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії у Володимирі (указ № 1 від 2 січня 2013 р.).

Протоієрею Юрієві Пилипцю дано благословення провести звітні парафіяльні збори собору Різдва Христового у Володимирі 17 січня 2013 р. (указ № 3 від 16 січня 2013 р.).

Священника Андрія Нижника звільнено від обов'язків настоятеля парафій Успіння Пресвятої Богородиці в с. Городище та Благовіщення Пресвятої Богородиці в с. Гредьки Ковельського райдек. із зарахуванням поза штат єпархії (указ № 5 від 4 лютого 2013 р.).

Священника Миколу Качмаря призначено настоятелем парафії Трьох святите-

лів у с. Мар'янівка Ковельського райдек. (указ № 6 від 5 лютого 2013 р.).

Протоієрея Василя Муралю звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святого Йоана Хрестителя в с. Жабка Ківерецького дек., а **священника Андрія Хромьяка** призначено на цю посаду (укази № 7 від 12 лютого, № 12 від 18 лютого 2013 р.).

Священника Михайла Мацюка звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Перемиль і призначено настоятелем парафії Апостолів Петра й Павла в с. Жабче Горохівського дек. (укази № 8, 11 від 14 лютого 2013 р.).

Священника Сергія Крука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Жабче і призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Перемиль Горохівського дек. (укази № 9, 10 від 14 лютого 2013 р.).

ПАЛОМНИЦТВА

31 березня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юрївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 30 березня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

6 квітня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 5 квітня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 80 грн.

14 квітня – до святинь Львова. Зголошуватися до 13 квітня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

20 квітня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей). Зголошуватися до 18 квітня. Виїзд 19 квітня о 23.30. Повернення 20 квітня о 23.30. Вартість поїздки 250 грн.

20–27 квітня (7 ночей) – до святинь Грузії: Тбілісі – Мцхета – Сігнахі – Бодбе – Телаві – Ахалціхе – Боржомі. Зголошуватися до 1 квітня.

27 квітня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще дже-

рело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 26 квітня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

1–8 червня – до святинь Санкт-Петербурга (Росія). Зголошуватися до 20 травня.

25 червня – 7 липня, 1–13, 8–20, 15–27 липня, 22 липня – 3 серпня, 29 липня – 10 серпня, 5–17, 12–24 серпня, 20 серпня – 1 вересня, 26 серпня – 7 вересня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новоспаський скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архієрейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – моці Луки, каплиця (тантина) Єлени й Константина), Топловський монастир. Зголошуватися за 40 днів до виїзду. Доїзд залізницею (!). Вартість поїздки: 1500 грн – проживання у приватному секторі, 1700 – на квартирах; із дітей дошкільного віку – 1000 грн.

Виїзд на всі прощі – від Свято-Троїцького собору в Луцьку (окрім до Криму). Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

<p>СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ</p> <p>ЧИТАЙТЕ</p> <p>Газета «Волинські єпархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошту (виходить раз на місяць). Звертатися: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com</p> <p>Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки).</p>	<p>Розпорядок роботи: будні – 9–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.</p> <p>Звертатися: (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net</p> <p>ДИВІТЬСЯ</p> <p>Відеоканал в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni</p> <p>Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідкуйте за телепрограмою). Звертатися: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com</p>	<p>СЛУХАЙТЕ</p> <p>Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц). Звертатися: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net</p> <p>ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ</p> <p>Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.</p>
---	--	---

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 1405. Наклад 3500 пр. Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛИМЧУК (в. о. головного редактора), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦЦАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Моб. (050) 956-70-00
Секретар Галина МЕЛЬНИК. Тел./факс (0332) 72-44-64

Інформаційно-видавничий центр
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@pravoslavia.volyn.ua
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – в. о. прес-секретаря Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net.
Група у «Фейсбуці»: Facebook.com/groups/kljuchi

Капеланська служба
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Осанна»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14 ч.

ДІЙОВІ ОСОБИ ТА ВИКОНАВЦІ

27 березня відзначається Міжнародний день театру. Нині це мистецтво знову стало популярним, незважаючи на телебачення й інтернет. Особливо приємно, що серед глядачів особливо багато молоді: ходити до театру стало модним. Але театр, як і всяке мистецтво, може нести і щось добре, і щось погане. Благословенні ті театральні діячі, котрі свій хист, даний Богом, використовують для Божого діла: прищеплюють публіці моральні чесноти. На жаль, у Православній Церкві в Україні нема своєї театральної трупи (такі є у греко- та римо-католиків, протестантів). Однак і мирські театри можуть нести глядачам євангельську істину, долаючи спокусу легкої популярності й добрих заробітків на комерціалізації гріха. Наприклад, молодіжний театр-студія «Гармидер» Луцького районного будинку культури (режисер Руслана Порицька) інсценізував новелу «Крижем» зі збірки «Тетрамерон» письменника Брата Віктора. А ось іще одна новела цього автора – про діячів театру.

Її написано на основі спогаду відомого актора.

Андрій Степаненко жив театром. Він усе життя сприймав як театр – часом із талановітими акторами, навіть блискучими, часом із нездарми, високопрофесійною режисурою та махровою самодіяльністю... Не раз не два життєві ситуації перед очима були «гідні підмостків Шекспіра», а скільки й провінційної оперетковості!..

Бува, в умоглядному ширянні думки міркував про Головного Постановника цієї безмежної й невпинної епопеї, що зветься життям. «Весь світ – театр, а люди в нім – актори». Це в кращому разі. А то й маріонетки. І ліпше в цьому величезному вселенському дійстві бути – режисером. Не головним, звісно, а хоч би другим чи третім, чи навіть простим асистентом отого – Великого і Незнаного.

Андрій Степаненко мріяв, ні – палав жагою! стати режисером-постановником свого театру. Такого собі локального згустка театру вселенського. Справді фахового, з талановитою трупкою. Він до цього давно доріс. А відколи доручили йому постановки на малій сцені, згуртував і трупу. Ждав і не міг діджати випадку долі, шукав і не міг дошукатися меценатів, готових вкласти гроші в доволі ризикований і, далєбі, малоокупний проект – новий театр.

І таки дочекався. Воістину мецената.

Підписували контракт у бізнес-центрі «Досвітня зоря». З неабияким смаком обставлений, до речі. Андрій тут уперше, досі в такі висоти йому було зась. Усе в м'яко-ясних, пінномолочних тонах – меблі, килими, стіни; тихо струменить досяжною надією світло десь ізгори, і з боків, і навіть іздолу... До тераси підпливають граціозні лебеді...

Такою була й мова мецената:

– Отож, ми розуміємо всю затратність високого мистецтва, і не наполягаємо на швидких прибутках, ні. Знаючи ваш рівень, маємо, по суті, лишень одну умову: час од часу, не більше як раз на сезон, пропонуватимем до постановки п'єси... певного автора. Вельми талановитого, запевняю вас.

Це було таки єдине, що трішки насторожувало в контракті. Решта ж – приміщення, гонорари, розклад гастролей і фестивалів – вище за всі сподівання.

П'єсу Андрій там тільки перегорнув, підписав усі папери, а вдома заглибився в читання.

П'єса, якою слід було розпочати перший сезон, виявилася справді великого хисту. Цікавий сюжет, влучна мова, гаразд виписані герої. Дещо дивна, щоправда. Дійові особи коять усілякі злочинства, насміхаються з усього на світі, потім їх гризе сумління, однак ні люди, ні правосуддя їх не карають. У фіналі з'являється якийсь не названий на ім'я персонаж, про якого постійно лиш натякалось, і промовляє доволі короткий монолог. І в злочинстві одлягає від серця, вони радіють, що все стало на свої місця. Либонь, це і є той Світлосяйний. Бо п'єса звалась «Триумф Світлосяйного».

Дивна п'єса. Ризикована. Однак збіса талановита. Ще раз переконує: як справжній талант, то створить шедевр у будь-яких канонах. Чи класицизм, чи соцреалізм, чи як ось це – «канон безканонності», постмодерн. І на одній струні можна шедевр зіграти. Чи, от, пригадується, – «Чекаючи на Годь»: абсурдизм, здавалося б, а кожен режисер по-своєму прочитає...

ла примадонна.

– Як то – Пилипчака не було?! Що за чортівня?! Що ви таке говорите?! Був і прекрасно зіграв! Просто – пре-красно!

– Ні! Ні! Ні! – зі всіх кутків сцени подавали голос актори.

– Андрію Семеновичу, Пилипчук додзвонився вже під час репетиції, – кинув згори освітлювач. – Казав, серце прихопило, швидка забрала.

– Що за біс?! – Головреж із дивотою поглянув на те місце, з якого промовив, чи то пак промовчав свій монолог Пилипчук-Світлосяйний. – Ельвіро Станіславівно! Ельвіро Станіславівно! – загукав до вахтерки. – Ельвіро Станіславівно, Пилипчук уже пішов?

– Ні... – розвела руками захекана вахтерка. – Він і не приходив... Кажуть, у лікарню попав...

– Алло! Алло! Пилипчук? А що ж це ви?.. Де ви там?.. Так?.. Ну вже вам краще? Ну глядіть, щоб до прем'єри були як штик!

Уся трупа в зачудованому острасі півколом оточила місце монологу Світлосяйного:

– Дідько!.. – промовили голосним шепотом і позадкували.

Андрій Степаненко сів по-турецьки й остовпіло дивився вглиб сцени.

За якийсь час у його погляді щось змінилося, очі округлилися у здивованім відкритті, потому в осмисленні відкритого, в утвердженні осмисленого і врешті він потягся до стільникового:

– Алло. Це Степаненко. Я розриваю контракт.

БРАТ ВІКТОР

ІНТЕРВ'Ю ДО ЮВІЛЕЮ

НЕ МОЖНА БУТИ НАПІВДУХОВНИМ

Перший день весни був ювілейним у протоієрея Івана Семюка, ківерецького декана, настоятеля собору Покрови Пресвятої Богородиці в Ківерцях: йому виповнилося сорок літ.

– Що спонукало Вас, панотче, обрати в житті священницький шлях? І чи не було інколи розчарування від вибору?

– В першу чергу повинно бути осмислення людиною, що вона є вінець творіння Божого, і Господь виконує Свою волю через людину, вона, так би мовити, є інструмент виконання волі Божої. Що спонукало чи підштовхувало обрати священницький шлях? – непросте питання. Найбільше – це велике бажання і щира, несумнівна молитва моєї мами. Чи не було розчарування? Беручи людський фактор, може, й траплялося, але коли налаштувати себе духовно і промовити слова Господньої молитви – «нехай буде воля Твоя», тоді все вирішується наче саме собою.

– Чи є серед Ваших друзів, приятелів люди, які не переймаються питаннями Православ'я, і як Ви на них впливаєте?

– За свої прожиті роки чимало стали близь-

кими людьми, друзями, кумами, родичами. Звичайно, є люди, які мають свій погляд, свою думку, своє бачення на ті чи інші речі, – це їх право. Але Господь є, і чи віримо ми, чи не віримо, – все буде так, як має бути, навіть якщо це всупереч нашим бажанням, поглядам, баченням, переконанням.

– Чи завжди священник у повній готовності налаштований на Літургію або якийсь релігійний обряд, незалежно від емоцій, здоров'я та життєвих обставин?

– Сам Спаситель після хрещення в ріці Йордані був тричі спокушений ворогом роду людського. Отже, кожна людина, особливо священник, зустрічається з багатьма випробуваннями (спокусами). Але є правила, встановлені матір'ю-Церквою, які дають можливість заспокоїтись, налаштуватись на виконання свого обов'язку, свого призначення – для служби Богові, для розмови з Богом, для звершення того чи іншого таїнства.

– Чи є у Вашому досвіді яскраві епізоди навернення людей на путь праведний, відвернення неминучого гріха?

– Навернення людини до Бога – це в першу

чергу не тільки її бажання, але й усвідомлення її існування на землі. Все залежить від того, як говорить Господь, «чи віруєш у те, що Я можу вчинити», і лише через внутрішнє переконавання, внутрішню впевненість ми отримуємо те, що маємо.

– Окрім богослужіння, Вам, отче, доводиться вирішувати багато господарських питань, – як настоятелю храму, благочинному, викладачеві ВПБА. Чи не заважають вони основному поклонянню священника?

– Ще у Книзі Буття читаємо – «в поті лица будеш працювати», отже, людина має постійно перебувати у праці – у стані руху. Адаже праця дає певний результат, через який ми добиваємось бажаного, здійснення своїх мрій.

– Як, на Ваш погляд, змінюється духовність суспільства, особливо молоді, і яку роль у тому процесі відіграє Православна Церква?

– Духовність – вона або є, або її немає, не можна бути людиною напівдуховною: або ти віриш, або не віриш. Віриш – значить впевнений; впевнений – значить, виконуєш. Молодь сама повинна вибирати свій шлях у суспільстві, а матір-Церква завжди готова піти назустріч, порадити, підтримати, пригорнути. Православна Церква незалежно від часу відіграє особливо важливу роль у вихованні своїх дітей.

Брав інтерв'ю Віталій КЛИМЧУК

